

Geachte nabestaanden,

Terwijl ik dit schrijf kijk ik uit over een grijze Nieuwe Haven en onderzeedienststeiger in Den Helder. De boten en de Mercurius zijn weer veilig thuis en de staf en de bemanningen kijken uit naar het Kerstverlof. Onze mannen en vrouwen zijn druk geweest met varen, opleiden en trainen aan boord van onze eenheden. Maar ook zijn onze mensen erg druk met alle voorbereidingen op de toekomstige Orkaklasse. Die boot belooft een geweldige onderzeeboot te worden, maar voorlopig bestaat die alleen nog maar op papier. Dat neemt niet weg dat we al volop bezig zijn met de introductie van de Orkaklasse in de Onderzeedienst van de toekomst. Ik kijk met trots terug op 2025.

Ik wil via deze weg graag de tijd nemen om u weer bij te praten over wat zoal rond de verloren gegane onderzeeboten heeft plaatsgevonden.

Jaarlijkse 4 mei herdenking

Op zondag 4 mei vond de herdenking bij het Monument voor de Gevallen bij de Onderzeedienst 1940-1945 plaats.

4 mei herdenking bij de Onderzeedienst 2025

(Foto's SMA OZD)

Net als vorig jaar was er ook dit jaar wederom grote belangstelling voor de 4 mei herdenking op steiger 19. In navolging van vorig jaar zijn alle namen in een zogenaamde Roll Call uitgesproken. Het uitspreken van de namen werd wederom op indrukwekkende wijze gedaan door Eddy van Kesteren, bestuurslid van de reünistenvereniging Onderzeedienst.

Voor diegene die niet in staat zijn geweest om de herdenking fysiek in Den Helder mee te maken bestond de mogelijkheid om deze middels een livestream te volgen. De herdenking is nog steeds terug te kijken via onderstaande link.

<https://vimeo.com/event/5097135/0cbb7afe5e>

Er wordt alles in het werk gesteld om de herdenking in 2026 ook beschikbaar te maken in een livestream, hierbij zullen we trachten vroegtijdig de gegevens voor deze livestream met u te communiceren. Hopelijk kunnen we deze informatie in de 4 mei uitnodiging al met u delen.

Nieuwe namen op het monument

Heropend onderzoek naar Onderzeedienst-gesneuvelden tijdens WO II heeft geresulteerd in een flink aantal namen welke bijgeschreven zullen worden op ons monument. Het betreft gesneuvelden die bij het uitbreken van WO II werkzaam waren bij de Onderzeedienst.

Deze mogelijkheid heeft zich voorgedaan doordat er meerdere archieven open zijn gegaan en steeds meer digitaal benaderd kunnen worden. Na zorgvuldige afwegingen tussen de Onderzeedienst en het Nationaal Instituut voor Maritieme Historie (NIMH) heeft dit geresulteerd in een 19-tal nieuwe namen van gesneuvelden. Deze zullen op een nader te bepalen moment daadwerkelijk bijgeschreven gaan worden, hopelijk in uw bijzijn als nabestaanden.

In de nieuwsbrief van vorig jaar hebben we ons voornemen met u gecommuniceerd om zoveel als mogelijk informatie van eenieder die op ons monument vermeld staat te verzamelen. Dit willen we bij het monument middels informatiezuilen digitaal beschikbaar gaan stellen. Dit plan is in een gevorderd stadium en hopen dit spoedig gerealiseerd te krijgen. Hopelijk al op 4 mei a.s. Tevens doen we wederom een beroep op u als nabestaanden om foto's, verhalen en andere informatie met ons te delen in het kader van het 'immaterieel erfgoed' van de Onderzeedienst.

U kunt deze o.a. kwijt op de website van de Stichting Nabestaanden Onderzeeboten (<http://www.onderzeeboot.org>) of deze mailen naar traditiekamer.ozd@gmail.com.

Herdenking bij het International Submarine Memorial in Dundee

Op zaterdag 6 september vond de jaarlijkse International Submarine memorial in Dundee plaats in mijn aanwezigheid als Groepscommandant Onderzeedienst samen met mijn Chef d' Equipage Adjutant Michiel Konings. Ook was wederom de projectgroep 'O 13' aanwezig in de vorm van LTZ2OC b.d. van der Velden en KLTZ(T) b.d. Spoelstra mede als vertegenwoordiger van de Traditiekamer Onderzeedienst. Zoals altijd was ook de familie Rietveld, medeorganisator van deze jaarlijkse herdenking en woonachtig in Schotland, aanwezig.

Internationaal Submarine Memorial in Dundee (Foto's Stef van der Velden)

ISA bijeenkomst 2025 ISA bijeenkomst 2026 in Schotland

Van 25 tot 28 mei 2026 wordt de 61ste editie van dit congres georganiseerd, ditmaal in Edinburgh Schotland.

Het doel van jaarlijkse ISA congres is het samenbrengen van de wereldwijde onderzeeboot community en wel in de breedste zin van het woord. Dit zijn voormalige opvarenden, familieleden van hen of gewoon geïnteresseerden, brengen een aantal dagen met elkaar door in een veelal Europese stad, beurtelings georganiseerd door ISA landen en open staand voor eenieder. Bij dit congres is een herdenking van alle onderzeebootgevallenen een vast onderdeel van het programma.

www.isc61scotland.co.uk

Zoektocht O 13

In het kader van het project zoektocht O 13 en mede op verzoek van de Stichting Nabestaanden Onderzeeboten 1940-1945 (SNO) heeft er van 9 tot 18 juli 2025 een expeditie naar het wrak van de O 22 plaatsgevonden. Daarnaast is van de gelegenheid gebruik gemaakt om in het kader van de zoektocht O 13 een aantal nog ongeïdentificeerde wrakken te onderzoeken.

De expeditie, onder leiding van Jouke Spoelstra, is in samenwerking met Mijndienst Module Groep (MMG) en GEO SEA uitgevoerd.

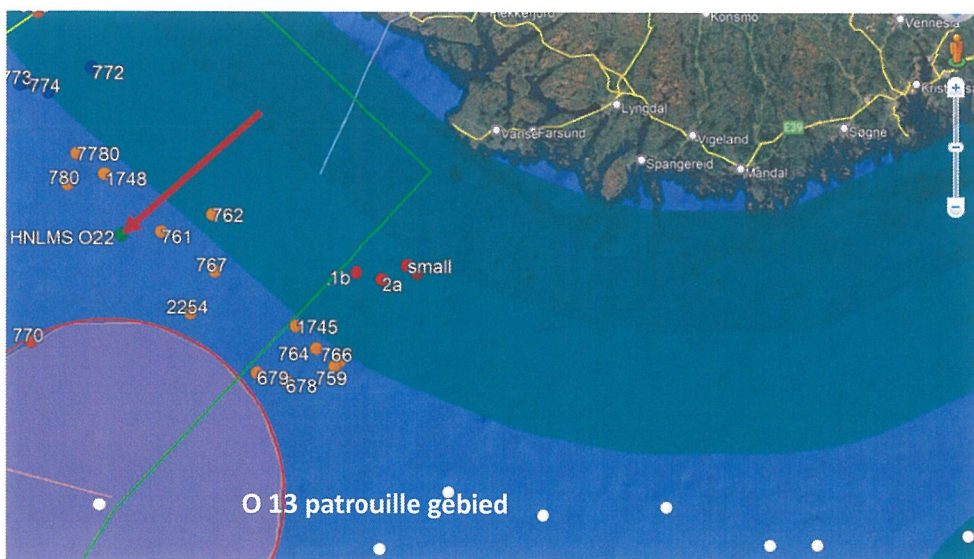
Het doel van deze expeditie was:

- meer informatie te verkrijgen omtrent de status van de O 22, wat inzicht zou kunnen geven in hoe de O 13 er na 85 jaar uit zou kunnen zien
- het volledig in beeld brengen van de ligging van de O 22 (tot op heden was er enkel beeldmateriaal van stuurboordzijde beschikbaar)
- vaststellen van de mogelijke oorzaak van het vergaan van de O 22
- het beproeven van de mogelijkheden, prestaties en manoeuvreer envelope van de A18 Autonomous Underwater Vehicle (AUV) en Sea Scan (ROV), om wrakken op grotere diepte te onderzoeken
- het onderzoeken van wrakken in de omgeving van O 22.

Onderzoek O 22

De O 22 ligt op ca. 180 meter diepte waardoor een bezoek aan dit wrak niet eenvoudig is. Binnen CZSK is momenteel alleen de MMG uitgerust met geschikte apparatuur.

De O 22 ligt ten zuidwesten van Noorwegen, hier aangegeven door de rode pijl en op ongeveer 8 nautische mijl van de rand van het aangenomen O 13 patrouillegebied.

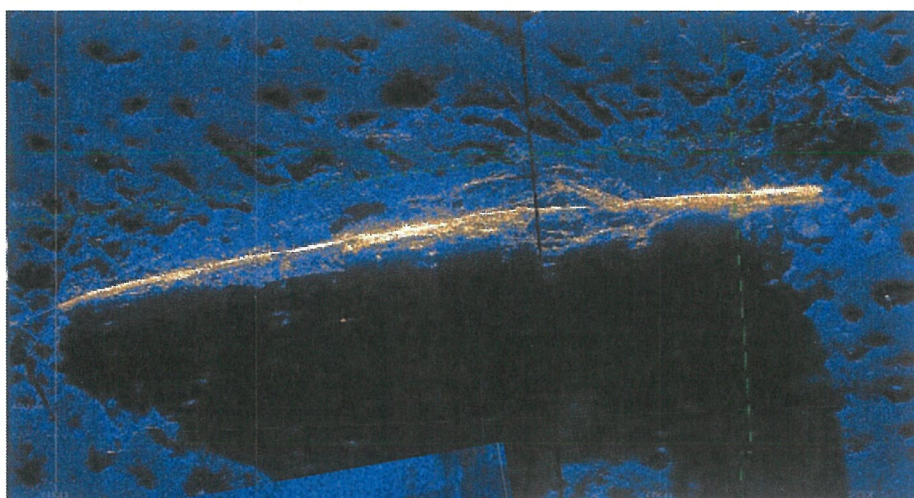
(Afb. Jouke Spoelstra)

Survey team MMG met A18 AUV

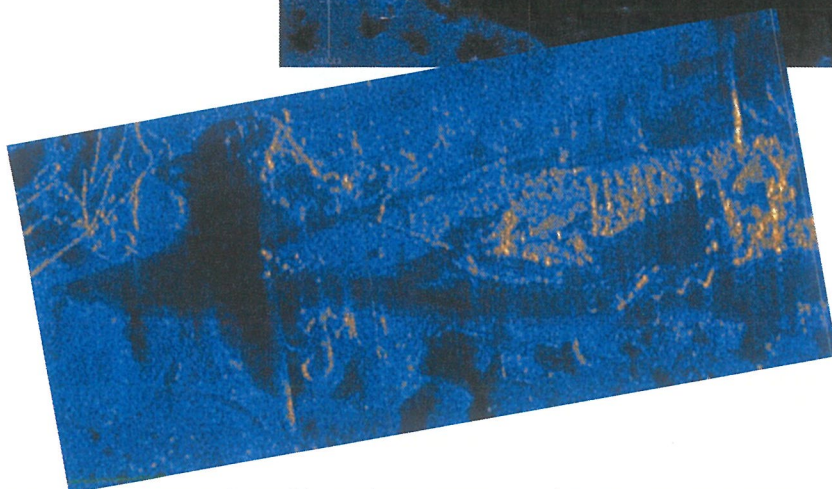

(Foto's Jouke Spoelstra)

Beelden O 22

totaal overzicht Hr.MS. O 22

achtergebleven sleeptuig op en rond O 22

sleeptuig bij O 22

(Foto's Jouke Spoelstra)

Deze afbeeldingen zijn gemaakt met de AUV A18. Helaas zijn er door technische problemen geen foto en video materiaal verkregen. Wellicht zal er nogmaals een expeditie naar de O 22 ondernomen moeten worden om beeldmateriaal te verkrijgen en zodoende de mogelijke toedracht van het vergaan van de O 22 vast te kunnen stellen.

Naast het onderzoek op de O 22 zijn in de omgeving ook een aantal wraklocaties onderzocht waarvan onbekend was wat voor type wrak hier ligt. Een 6-tal posities zijn onderzocht. Geen O1 3, maar wel een drietal coasters, een koopvaarder en twee vissers. Zekerheid kan nog niet worden gegeven omtrent de identiteit.

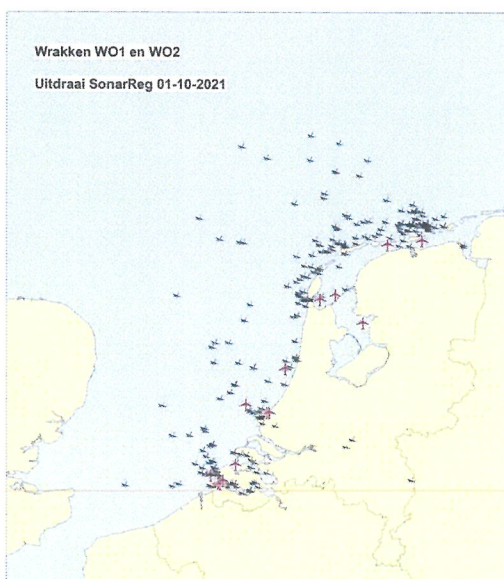

Hiernaast ziet u een foto van de sonaropnames van één van deze zes onderzochte wraklocaties.

sonaropname wrak (foto O 13Stillonpatrol)
Foto Jouke Spoelstra

Oorlogswrakken inventarisatie

Samen met Rijkswaterstaat als belangrijkste beheerder van de formele wrakkendatabase op het Nederlands Continentaal Plat wordt nog altijd gewerkt aan het opstellen van een zo compleet mogelijke database van oorlogswrakken. Dit project vordert gestaag en hiermee hopen we inzicht te krijgen in het aantal en de toestand van oorlogswrakken in het Nederlands deel van de Noordzee. Door dit vervolgens te combineren met vergelijkbare ervaringen van de andere kuststaten leren we veel over de degradatie ten gevolge van erosie en corrosie van die wrakken op de zeebodem. Ook verschijnen of verdwijnen wrakken ten gevolge van zandverplaatsing op de zeebodem. Op zijn beurt kan dit weer worden gebruikt voor een beleidsplan ten aanzien van oorlogswrakken elders in de wereld.

Overzichtsafbeelding van oorlogswrakken op het NCP
(Afb. Jouke Spoelstra)

Oorlogswrakken in De Oost

Aan de hand van de resultaten van de expeditie in juni en juli 2024 heeft de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) het voornemen om nogmaals een expeditie naar de O 20 uit te voeren. Dit zal naar alle waarschijnlijkheid in samenwerking met de Defensie Duikgroep zijn. Een exacte tijdsplanning is nog niet bekend maar zal mogelijk in komend jaar 2026 plaatsvinden. Ondertussen loopt het onderzoek naar hoe dit wrak het best kan worden beschermd nog.

Afbeelding van Nederlandse Onderzeebootwrakken in De Oost
(Afb. Jouke Spoelstra)

Tot besluit

Ik hoop dat u na het lezen van deze nieuwsbrief weer een beetje op de hoogte bent van wat er zoal speelt rond de Onderzeedienst. Ik hoop velen van u wederom te treffen bij de jaarlijkse herdenking op 4 mei. Uiteindelijk gaat er niets boven persoonlijk contact. Bovendien is het ook een fijn samenzijn onder lotgenoten. Mocht u vragen of ideeën hebben dan kunt u altijd contact met mij opnemen.

Ik besluit met, uw familie en vrienden heel fijne feestdagen te wensen en veel gezondheid in het nieuwe jaar.

Hartelijke groet,

Wiebe van Beek

Groepscommandant Onderzeedienst.